

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — — — — — 3 frt — kr.
Félévre — — — — — 1 frt 50 kr.
Negyedévre — — — — — frt 75 kr.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 2 frt

Felolós szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

Főmunkatársak:

Dr. WOLKENBERG ALAJOS és LENGYEL JÓZSEF

A lap kiadója: A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” czimére küldendők. (Deák-tér 29. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

A lap megjelenik minden szerdán.

Láng Lajos beszámolója.

Nem fáraszt, nem csüggeszt-e a tiszt, melyet Zeus reád bizott? — kérdé egykor Hébe a sást, miközben nektárral itatta. — Oh istennő — válaszolt a sas — bármi terhes tiszt is könnyűvé lesz; ha meggondolom, hogy itt fent mi vár reám a te aranycsészében! És, a kit a sas példája nem győzne meg arról, hogy a leg-súlyosabb feladatot is elviselhetővé teszi a jutalom reménye, az tekintsen Láng Lajos politikai szereplésére. Mi lehet terhesebb, verejtékizzasztóbb szerep egy művelt lelkű férfi előtt, mint szembeszállani a közvéleménnyel akkor, midőn tudja, hogy a közvéleményben a jog, igazság és méltányosság szólal meg? Nos Láng Lajosnak eddig ez a feladat jutott osztályrészül. Megkapja-e reménylett jutalmát? nem tudjuk. — Bánffy báró a nagybányai kerület képviselőjelöltjévé tette anélkül, hogy a kerület kérte volna, vagy egyáltalán ismerte volna őt, midőn lejött, a bányaiak kifejezték — elég markánsan — elégtelenségüket: megzavarták programbeszédét, bedobálták ablakait, stb., és ő mégis fellépett a nagybányai kerületben. A közhangulat a mai zilált kereskedelmi és rossz gazdasági viszonyok közt a kvóta felemelés ellen foglalt állást . . . . . és Láng Lajos Bánffy elnök baráti felszólítására könyvet írt a kvóta felemelése mellett.

Megvallva az igazat, azt gondoltuk, hogy a miniszterelnök 1897. szept. 18-át is meleg nappá teszi Láng Lajosra nézve, azt hittük, hogy neki nem kisebb feladata lesz, mint magasztalni a liberális pártot választói előtt s élénk színekkel felütnetni, — mint megtörténteket, — mindazon üdvös intézkedéseket, törvényeket és alkotásokat, melyeket a kormány megtehetett volna . . . és mégis elmulasztott. — Azonban kellemesen csalódtunk. A képviselőház alelnöke mosolygó arcuzal és önérettel lépett választói elé, — most az egyszer népszerű munkát kellett végeznie és országszerte nagy figyelmet keltő nyilatkozatokat tennie.

Láng Lajos beszámolója elején megdicsérte az ellenzék minden árnyalatát, mert a juliusi parlamenti kompromisszummal bizonyította,

hogy szabadság szeretete, mérséklete és higgadtsága valódi forrása az alkotmányos erőnek. Nagy fontosságú enuntiatio, oly oldalról, honnét eddig csak gáncs érte az ellenzékét és rágalom zudult a vezetők fejére. Ezután rátért az ausztriai állapotok esetelésére. Fejtegeti, hogy a Lajthán tul oly gyökeres és mély változás állott be, melynek következtében a német elem elvesztette eddigi súlyát és vezérszerepét a szláv elem javára.

Nekünk azonban nem kell attól tartanunk, hogy emiatt nálunk is államellenes nemzetiségi aspirációk juthatnak felszínre, mert nálunk a magyar nemzet vezérszerepe, egy ezredéves multnak szakadatlan gyakorlatán alapszik. Országunkban a magyar nemzetiség a szellemi és anyagi kultura minden terén, minden más nemzetiség felett annyira kimagaslak, hogy itt csak egy központosított magyar állam lehetséges. Ausztriában ellenben épen a német nemzetiségek hivatkoznak fényes történelmi multra és a német nemzetiségek közül nem egy az anyagi és szellemi kultura terén teljesen egyenrangú a németekkel. Nem szabad megfélekedni arról sem, — így folytatja beszédét — hogy a nemzetiségi áramlatoknak egyik legfőbb forrása már rég megszűnt. Oroszország felismerte történelmi hivatását, mely előtte Ázsiában mérhetlen területet nyitott meg s lemondott európai foglalási szándékáról. „Az utazó rubel helyett, Rákóczy kardja jött hozzánk.” Majd utal arra, hogy ha a szláv elem lesz is Ausztriában az uralkodó, ez a két állam közt fennálló szövetség nem változtat mindaddig, míg ott alkotmányos élet van. Ha azonban az alkotmányos élet szünetelése bekövetkeznék: a monarchia egész tekintélye, harszképessége, külügyi állása, a dinasztia és a trón hatalma, fénye, ha nem is kizárólag, de minden esetre első sorban arra lenne utalva, melyet a zavartalan alkotmányosságban élő Magyarország adhat.

Ime ez a beszéd rövid tartalma. Láng Lajos jót és igazat beszélt, amellet szép formában fejezte ki gondolatait . . . de emez igazságok corollariuma sujtó ítélet a liberális

párt egész magatartása felett. Ez a párt Bécs felé hajlongott, aulikus szolgalelkű volt, holott — mint Láng Lajos kifejtette, — festett kép előtt alázta meg magát, rémképektől félt, az árnyéktól ijedezett; Ausztriában már évek óta a szláv elem az erős, annak van történelmi multja és annak van jövője.

És mindezeket csak most a tizenkettedik órában látja meg Láng Lajos és kormánya! Hova emelkedett volna az ország, ha a kabinet hallgat ama éles szemű emberekre, kik évek óta észrevették, hangoztatták a Lajthán tuli dolgokat! A most észre vett fordulat miatt aztán — Láng Lajos szerint — Magyarországnak is kedvezőbb helyzete lett. Fellépésében öntudatosabb, jogainak követelésében határozottabb lehet . . . terveit megvalósíthatja . . . sőt megtörténhet, hogy vezérszerepét játszik a monarchiában . . . ezt sejteti a képviselőház alelnöke. Ő tehát olyan, mint egy határkő, melyre fel van írva: „Erre haladj tovább” . . . de nem mondja meg, miképen induljunk utnak? Mit tegyünk, ha az egyesült szláv elem ugyan olyan követelményekkel lép fel a jövőben, mint a német elem a multban? Mit tegyünk, hogy csakugyan hozzánk jöjjön a hegemonia? Láng Lajos mindent a véletlentől, az esélytől, a helyzetektől vár . . . szóval számít a sült galambra . . . Helyette és kormánya helyett — kinek megbízatásából beszélt — egy oly kabinetre van szükségünk, mely a historiai alkalmak nagy pillanatait megragadja, mely képezze és formálja a jövőt. Munka és terv nélkül sohasem létesült nagy mű.

Hanem azért Láng nyilatkozata nagy fontossága. A kormány az ország nagy részének lelkületét elfogulttá tette, szemét bekötötte, erejét, akaratát lánczra füzte . . . Most a képviselőház alelnöke levette a szemekről a köteléket . . . láthatják a multat . . . betekinthetnek a jövőbe. — A látottak után nem fogják-e letépni a lánczokat? — nem fog-e megalakulni egy egységes nemzeti közvélemény, mely megett erő és lelkesedé s lesz s épen ezért idézhet elő történelmi változást a monarchiában?

LEGJOBB MINŐSÉGŰ

TISZTÁN KEZELT
literenkint 34 krtól 40 krig kaphatók az érmelléki és erdélyi borok raktárában a színház átellenében. 56 liter vételénél nagyobb árengedmény.

VALÓDI HEGYI BOROK

Mit hoz a jövő?

Ki lát a jövőbe?

A Gondviselés eltakarta a gyarló ember előtt a jövőt és csak a sejtelmet, a múlt eseményeiből levont következtetéseket, a jelen folyó napjainak mérlegelését hagyta meg számunkra.

Ki tagadhatja azonban, hogy a sejtelmek sokszor teljesülésbe mennek, hogy az események kéréshetlen logikával szülnék más eseményeket, hogy végre a jelen idők tükrében legtöbbször a közeli jövőnek képe verődik vissza.

Volt idő, nem is oly régen, mikor az emberek itt a mi hazánkban is hihetetlen egyértelműséggel fordultak a vallásos eszmék ellen. Ugyszólván nem is tartották művelt embernek azt, aki magát fel nem tudta szabadítani a vallás befolyásától. Sokan virtust csináltak abból, hogy a hitből, az egyházból gunyt üzzenek. Általános volt a hiedelem, hogy elérkezett az idő, mikor a hit befolyása alól szabadul a társadalom.

Szomorú idők valának ezek. Az aggódó lelkek csüggedezve néztek a jövő elé, sejtelmük borongó jóslatokba olvadtak.

Mi lesz? Mit hoz a jövő?

Az iskolákban bilinesekbe verték a vallást. A zöld asztaloknál mindig merészebben döngötték az egyházat. Mélyen belenyultak a történelem rétegeibe, hogy onnan sarat hozhassanak fel az ősi hit megdobálására.

A szellemek forrongásban valának és e forrongást titkos örömmel nézték ellenfeleink, mert hitték, hogy ebből ők kerülnek ki győzedelmesen.

Egy nagy szellem, egy ma is élő lángész mondotta abban az időben: „Ugy látom, úgy sejttem, hogy hazánkban a lelkek vihara fog bekövetkezni. Nagy rázkódás éri majd hazánk egyházát... és e rázkódás után egy másik korszak fog virradni?”

A sejtelen valósult!

Hazánkban csakugyan elérkezett a lelkek vihara. Oly intézmények léptek életbe, melyek megdöbbentettek milliókat és milliókat. A harc nagy és elkeseredett volt. Mintha csak az élet vagy halál kérdését vitiák volna.

Az ellenséges tábor győzött! Legalább ők azt hitték... Hitték sokan... nagyon sokan a mieink közül is.

És ime a vihar után nagy fordulat áll be. A győzelem mámorában uszók megütődve láthatják, hogy egy más korszak virrad.

Tudósok, államférfiak mondják, hogy a realizmus korszaka végső tombolásában vergődik. Az ég alja bitorodik. Az idealizmus korszaka dereng felénk.

A győzelem csak látszólagos volt. A győzők meglapulnak. Csudával határosnak tartják azt, a mit a jövő már hozni kezd és a mit még hozni fog.

A vén esatlósok korszaka elhanyagolt. Kidőlnek, mert nem csak életük fáját rágták ki az idő, de eszméiket is. A kik még esztározának, azok keserves panaszokban törnek ki. Egyik így szól: „Mit hoz a jövő?” Soha annyi vallásos könyv nem forgott közkezen, mint ma! Soha annyit a hitről nem beszélnek mint ma!

De mit hozhat az idő? Az események, a jelen képei azt mutatják, hogy csudás dolgokat!

A század haldoklik. Az a század, mely legtöbbet bántotta azt a sötét középkort, melyben átokkal fenyegetőzött az egyház,

az haldoklik. És ime, keresztény testvéreink megtagadják a szent szakramentumokat azoktól, kik magukat vallástalanoknak nevezik. Nem csak ezt teszik. Megtagadják a temetést, meg a harangszót, sőt megtagadják a temetőben a rondes helyet tőlük...

Mennyit szenvedett a kath. egyház, mikor fájó szívvel kellett ugyanezt tennie engedetlen hiveivel szemben éppen keresztény atyáinkfiatitól! Ki nem emlékszik reá?

Mit hoz a jövő?

Szatmár vármegye közigazgatási bizottságában a tanfelügyelő kimutatja, hogy népiskoláink eddigi iránya nem jó volt és ha így marad, még nagyobb baj lesz. Arra kell sarkalni tehát az állami iskolák tanítóit, hogy vallásos, becsületes polgárokat neveljenek. Mert be kell ismernünk, hogy e téren igen kevés történt. Beérték a tudás terjedésével. Azért indítványozza, hogy a megyei kultur-adóból jutalmak tűzessenek ki azon tanítóknak, kik ily irányú nevelésben kitűnnek. A megyei közigazgatás szívesen és készséggel járul a tanfelügyelő indítványához.

Ki ne emlékeznék azon ádáz harcokra, miket egyes megyékben a hitvallásos iskolák ellen vívtak?

Ime új korszak kezdődik. A jövőbe nem láthatunk, de az események logikája feltartóztatlanul hozza az újabb eseményeket. Azért egy esepet sem ütköztünk meg, mikor a napokban egy előkelő országgyűlési képviselő így nyilatkozott: „Ne kicsinyeljék azt a törekvést, a min a néppárt törvényes eszközökkel dolgozik. Mellettük van az összekuszált politikai helyzet, mellettük maga a nép, mely ha majd megérkezik a nyomor ideje (és ez megérkezik) akkor fog a homloka közepére ütni, hogy bizony nagyobb szüksége volt ennek az országnak, mint az új anyakönyvezés, melyre milliót költünk évenként. Ilyen segítséggel nem lehetetlen, hogy a revisiót kibarczolják és akkor? A siker láttára a kálvinisták csinálnak néppártot, mert hiszen az ő sérelmeik még súlyosabbak.”

Méltán kérdezzük tehát, mit hoz a jövő?

A mi sejtelmünk az, hogy elhozza Magyarország, illetőleg a magyar kath. egyház harmadik nagy ébredését...

Ki tagadja, hogy a sejtelmek sokszor megvalósulnak!

Jegyzőkönyv.

Felvetett Budapesten a magyarországi latin és görög szertartású rom. kath. tanítók segélyalapja központi bizottságának 1897. évi augusztus 24-én a köpönti papnevelő-intézet dísztermében tartott 13-ik közgyűléséről.

I. A gyűlést az egyetemi templomban 9 órakor tartott **csendes sz. mise előzte meg**, melyen a bizottság tagjai testületileg vettek részt.

II. **Jelen voltak** a közgyűlésen:

a) **A bizottság elnöke:** Dr. Roszival István, esztergom-főszékesegyházi apátkanonok;
b) az alap vagyónát kezelő **egri főkapitán képviselője:** Begocsevich Róbert v. püspök, egri kanonok;

b) a **Nagymélt. püspöki kar képviselőtében:** Dr. Walter Gyula, esztergom-főszékesegyházi kanonok, főtanfelügyelő.

A bizottság alelnöke: **Gulyás Béla** nem jelent meg.

Panonhalma és Veszprém egyházmegye képviselőt nem küldött;

d) **az alap tagjainak képviselői gyanánt:** Péchy István, kalocsai tanító (Kalocsa főegyházmegye,) Pelsberg Ede, kassai kanonok,

egyházmegyei főtanfelügyelő (Kassa egyhm.), Rohay János, eszabai tanító (Nagyvárad lat. szert. egyhm.) Kelecsényi Antal, mocsónoki tanító (Nyitra egyhm.), Plank Károly, eszmacskői tanító (Szatmár egyhm.), Laszcsik Gyula, előszállási tanító (Székesfejervár egyhm.)

A felhívott: **Panonhalma, Nagyvárad gör. szert., Pécs és Szamosújvár egyházmegye képviselőt nem küldött.**

III. Elnök a megjelent bizottsági tagokat szívélyesen üdvözli s a gyűlést megnyitottan nyilváníti.

IV. Elnök felszólítja a bizottságot, hogy a gyűlés tartamára a **jegyzői teendők végzésére** saját kebeléből jegyzőt válasszon. Egyhangulag **Plank Károly**, kérésre fel.

V. **Felolvastatták a múlt évi gyűlés jegyzőkönyve** s Ó Eminentájának azt megerősítő kegyelmes leirata.

VI. A bizottság megütközéssel párosult fájdalomnak adott kifejezést azon nagymérvű közönyösség fölött, melyet az alelnök a segélyalappal szemben tanusít. Az ügy érdekében felette kívánatosnak tartaná, ha őt oly alelnök váltaná fel, ki a napról-napra felszaporodó teendők végzése körül nemesak az elnöknek lenne segítségére, de a segélyalap iránti meleg érdeklődésével annak fejlesztését is előbbre vinni igyekezne.

VII. **Fejes János** a szombathelyi egyházmegyei tanítóegyesület részéről levélben kérdést intézett az elnökhöz az iránt, hogy nevezett egyházmegye a jelen gyűlésre miért nem hivatott meg? Az elnök hivatkozva az alapszabályok 24. §. d) pontjának azon rendelkezésére, mely szerint a tanítói képviselők egyházmegyénként a) b) c) sorrendben 10 egyházmegyéből hivatdók be, az érdeklődőt megnyugtatta.

VIII. **Elnök** a múlt évben kezébe jutott **pénzösszegekről** a következőkben **számol be:**

a) Évközbeni segélyezésre nálam aradt (m. é. j. könyv VIII. pontja szerint)	622 frt 26 kr.
Ezen célra — nyomtatványok és postára kiadott	437 „ 49 „
Maradt	184 frt 77 kr.
b) Ösztöndíjakra megszavaztatott (m. é. jkv. XII. p.)	1750 frt — kr.
Kifizetett.	1525 „ — „
Maradt	225 frt — kr.
c) Segély s gyámlításra folyósított (m. é. jkv. XIII. p.)	2240 frt — kr.
Kifizetett.	2220 „ — „
Maradt	20 frt — kr.

Ekképen jelenleg **az elnöknel rendelkezésre áll össze-sen . . . . . 429 frt 77 kr.**

Miután az itt kitüntetett bevételi és kiadási tételek a valóságnak megfelelnek, s okmányokkal kellően igazolva rendben találtak, **az elnöknek a felmentvény megadatik.**

Hagovszky József, vikartócezi tanító, a kinek segélyezésére múlt évben 20 frt szavaztatott meg; de a ki ezen segélyt 1896. decz. 31-ig fel nem vette, s így az az alap javára visszatartott, (1893. é. jkv. XIII. p.) az iránt esedezik, hogy miután csak tévedésből nem jelentkezett, neki ez összeg utólag kifizetessék.

A bizottság 1893. évi jkv. határozatán nem változtat.

Elnök név megjelölése nélkül felhozta, hogy a bizottság a múlt évben egy jöviseletű, szorgalmas és jeles tanulónak ösztöndíjat szavazott meg. Minthogy ezen tanuló a f. iskolai év végén az ösztöndíj felvétele alkalmából oly bizonyítványt mutatott fel, melyben erkölcsi magaviselete: törvényszerű szorgalma pedig: hanyatlónak jelezte s azonkívül: 1 jó 11 elégséges jegy foglalta-

tik; s csak a szépírás s testgyakorlásban nyert kitűnő és jeles jegyet, neki ezen nagyfoku hanyagság miatt az 50 frt. ösztöndíjat visszatartotta s az ügy elbírálását a m. t. közp. bizottság határozata alá boesátja.

Ezen eset beható eszmecserét idézett fel, melyben a bizottság minden egyes tagja résztvett. Tekintettel arra, hogy a segélyalap rendeltetése *csakis teljesen kifogástalan magaviseletű és kitartóan szorgalmas tanulókat* segélyezni, a bizottság jelen esetben az elmult iskola évre az ösztöndíjat ki nem szolgáltatja s az elnöknek eljárását helyeslőleg tudomásul veszi.

A tanuló az ösztöndíjasok között meghagyatott, s szorgalmától fog függni, valjon ösztöndíjat továbbra is élvezhetni fogja e vagy nem.

Jövőre nézve pedig határozatott: hogy „*az ösztöndíj csak eseten fizethető ki, ha az ösztöndíjas kifogástalan magaviselet mellett legalább általános jó osztályzatú bizonyítványt mutat fel.*” Ugyiszint megkivántatik az is, hogy a nyugta az illető tanintézet igazgatója által láttamozva legyen. Továbbá szükséges a szülő tagsági könyvecskéjét is csatolni, hogy kitűnjék, valjon nem fordul-e elő a 16. §. ellenére fizetési hátramaradás.

IX. Az alapkezelő egri főképtalan képviselője bterjeszti az 1896. évi számadások kivonatát.

Ezen kimutatás szerint:

- a.) **A segély-alap vagyona** kitesz. . . . . **77261 frt 91 kr.**
- b.) **Az árvaházé** pedig . . . . . **15307 frt 62 kr.**

A bizottság hálás köszönetet mond mélt. *Begovesevich Róbert* v. püspök urnak a segélyalap körüli fáradozatlan tevékenységéért.

Ugyanezen kimutatás alapján bterjeszti az **1897. évi felosztási tervezetet**, mely szerint felosztandó: 4312 frt 23 kr., és pedig:

- 1. **Ösztöndíjakra** (a fenti összeg ¹/₁₀ része) . . . . . 1724 frt 89 kr.
  - 2. **Segély- és gyám-pénzekre** (³/₁₀ rész), gyámoltítás (²/₁₀ rész) . . . . . 2156 frt 12 kr.
  - 3. **Az országos árvaház alapja** gyarapítására (¹/₁₀ rész) . . . . . 431 frt 22 kr.
- Összesen **4312 frt 23 kr.**

A bizottság segélyekre . . . . . 1900 frt — krt, ösztöndíjakra pedig . . . . . 1700 „ — „ szavazott meg.

- Az 1. alatti összegből . . . . . 24 frt 89 kr.
  - a 2. alattiból . . . . . 256 „ 12 „
  - úgyszint a VIII. p. alatti . . . . . 429 „ 77 „
- Összesen . . . . . 710 frt 78 kr.

az elnök kezeinél hagyatik, hogy abból évközbeni sürgős segélyekre kiutalhasson és a bizottság intézkedései szerint fizetéseket eszközölhessen.

Dr. Walter Gyula utalva a közügyesség tanításának nagy fontosságára és közgazdasági jelentőségére, tekintetbe véve azt, mily nehézségbe ütközik tanítóságunknál az évenként Budapesten rendeztetni szokott tanfolyam látogatása az anyagi eszközök hiánya miatt: indítványozza, hatalmaztasék fel az elnök, hogy a rendelkezésére boesátott összegből 2 tanító számára a Slójd-tanfolyam látogatása céljából 100—100, összesen 200 frtot adhasson.

Autonomikus mozgalmak.

Világi képviselőkül az aut. kongresszusra megválasztattak (folytatólagos közlés):

- 54. *Lipthay Frigyes báró* a billeti kerületben.
- 55. *Zselénszky Róbert gróf* az alsó-aradi kerületben.
- 56. *Witmann János*, orsz. képviselő az arad-hegyaljai kerületben.
- 57. *Chvalibogovszky J. lovag* a nyitrai V. kerületben.

58. *Pecháta Antal* a komáromi kerületben.

59. *Rímely Antal* a besztercebányai kerületben.

60. *Lubrich Ágoston dr.* a soroksári kerületben.

61. *Timon Ákos dr.* a munkácsi (gör. szert. kath.) kerületben.

62. *Seemayer Károly dr.* a verseezi kerületben.

63. *Hrabár Endre dr.* a nagyszőlősi (gör. szert. kath.) kerületben.

64. *Fábián János* a tornai kerületben.

65. *Szegedy György*, kamarás a sárvári kerületben.

66. *Korniss Viktor gróf* a esik-háromszéki kerületben.

*

Papi képviselőkül az aut. kongresszusra megválasztattak (folytatólagos közlés):

10. *Kun László dr.*, apát-kanonok a csanádi egyházmegye részéről.

11. *Kiss János dr.* a csanádi egyházmegye részéről.

12. *Mikita Sándor dr.*, kanonok a munkácsi egyházmegye részéről.

13. *Kaminszki Géza*, képzőintézeti igazgató a munkácsi egyházmegye részéről.

14. *Pletényi Endre*, apát-plebános a kaszai egyházmegye részéről.

15. *Szmrccsányi Lajos*, egri kanonok az egri érseki tartomány káptalanainak részéről.

Helyi hírek.

Lapunk mai számából a tárcza térszúke miatt kimaradt.

A piaristák ünnepe. Az ősön lesz 300 éve — a nap bizonytalan — hogy Kalazanczi sz. József, a piarista rend alapítója megnyitotta első iskoláit. Ezután az érdemes rend mind nagyobb tért hódított, hazánkban is 290 év óta működik s manapság 24 intézetben neveli az ifjúságot. Megyénk területén a piarista rendnek Nagy-Károlyban van főgymnasiuma, hol 170 év óta fejt ki sikeren gazdag tevékenységet. Melegen üdvözljük a tekintélyes testület lelkes tagjait, s a háromszázados jubileum alkalmából őszintén kívánjuk, hogy Isten áldása legyen törekvéseiken, hogy sok jó hazafit nevelhessenek édes hazánkban.

Az új főispán. A legjobban értesült helyről veszszük a hírt, hogy Nagy László alispánnak Szatmár vármegye főispánjává való kinevezésére a felterjesztés öt nap előtt megtörtént. Városunkban ez a hír örömet kelteni nem fog s nekünk lesz módunkban az okokra is rámutatni, melyek miatt Szatmár vármegyének tekintélyes része épen nem rokonszenvezik sem Nagy Lászlóval, sem leendő főispánságával.

A szatmári kath. kaszinó állandó otthonának megnyitása alkalmából f. évi szeptember hó 26-án d. e. 10 1/2 órakor Ünnepséget rendez, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség. 1. Püspök ur ő méltósága felszenteli az új helyiségeket. 2. „Viharban.” Dürnertől, férfi négyes. 3. Üdvözlőbeszéd, tartja Perényi János, kasz. alelnök. 4. Prolog, irta Tóth József, szavalja Kaffka Margit k. a. 5. Beszéd, tartja Dr. Fodor Gyula, kasz. alelnök. 6. „Dalszabadság.” Marschnertől, férfi négyes. — Este 7 órakor társas vacsora, melyre jelentkezni lehet a kath. kaszinó helyiségeiben (Széchenyi-utca 11. sz. a.) szept. 26. napjának déli 12 órájáig.

Hivatalvizsgálatot tartott *Herzeg Bertalan* miniszteri számtanácsos a számvevőség ügyosztályaiban megtekintvén az ügykezelés menetét. Miután példás rend és pontosságról szerzett meggyőződést, *Novák Lajos* főszámvevőnek elismerését nyilvánította, kijelentvén, hogy hasonló értelemben tesz jelentést a miniszternek.

Hymen. *Saja Sándor*, németi ev. ref. kántortanító e hó 18-án tartotta esküvőjét *Kótai Lajos* népisk. igazgató és városi bizottsági tag leányával, *Ida* kisasszonnyal. — Munkácsi *Joó Mihály*, munkácsi adótszjt eljegyezte *Südy Károly*, városi számellenőr művelt leányát, *Margitot*.

Szép kitüntetés érte *Dunay János* nyomkúti rk. plebánost, amennyiben neki a vall. és közokt. miniszter a hazafias nevelés ügyének tett fáradozásaiért elismerő köszönetét nyilvánította. *Dunay* erre az elismerésre méltán rászolgált, mert ama nemzetiséglakta vidéken a tanítás, nevelés és a hazafias szellem ápolása által oly szép missiót teljesít, mely előtt le a kalappal, mely mindnyájunk nagyrabecsülését igazán megérdemli.

A hivatalos esküt e hó 17-én tette le a legközelebb megválasztott számtiszt, *Benyovszki Pál* a polgármester kezeibe, ki a beiktatottat a közönség és a tisztikar iránt tartozó kötelemekre intette.

A Széchenyi-társulat igazgató választmányának tagjait, f. é. szeptember 22-én délutáni 4 órakor a városház termében tartandó ülésre tisztelettel meghívja Homok, szeptember 15-én, 1897. Az Igazgató.

Egyházmegyei hir. *Fischer Károly*, szerednyei segédlelkész f. hó 17-én a zsinati vizsgálatot Szatmáron letette.

Esküvő. *Kroó Hugó*, a „Munkács” hetilap kiadója f. hó 19-én kelt egybe Szaniszlón *Weisz Regina* kisasszonnyal.

Városunk közigazgatási bizottsága e hó 15-én tartotta rendes havi közgyűlését. A polgármester jelentéséből kitűnik, hogy a sertésvész nemcsak a körülfekvő valamennyi községben kiütött, hanem magában a városban is uralkodik. Az ipartanácsba bizottsági rendes tagoknak egy évre okt. 1-től számítva *Losonezy József* és *Gyulai József*, póttagoknak *Gillyén József* és *Kerekes Dániel* lettek megválasztva. Örvendetes a tanfelügyelő jelentése, melyből megtudtuk, hogy iskoláinkban a beiratások a mult évihez képest sokkal kedvezőbb eredménnyel végződtek. A pénzügyigazgató az adóbefizetések összegével számol be és konstatalja, hogy az idén a bevétel több mint a mult év hasonló szakában. A főorvos tudomására hozza a tanácsnak a malária fellépését.

A felszólamlások tárgyalta folyó hó 17-én a központi választmány, melyek a képviselő választók névjegyzéke ellen beadattak. A határozatokat az érdekeltek e hó 20-tól 30-ig megtekinthetik, s ha valaki sérelmesnek találná, fellebbezéssel élhet.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület tegnap délelőtt tartotta értekezletét a városháza disztermében. Már hétfőn sürjzen érkeztek vendégek, kiket magánházakhoz szállásoltak el. Hétfőn délután az elértekezlet megállapította a másnap tartandó gyűlés tárgysorozatát. Világi elnök *Simonffy Imre*, egyházi elnök *Balog Ferencz* volt, kik megnyitó beszédeikkel élénk lelkesedést keltettek. A szatmári egyházmegye nevében *Biki Károly*, a szatmári társegyházak nevében *Tabajdy Lajos*, a város nevében a polgármester mint házigazda üdvözölte a vendégeket. A gyű-

lésnek több érdekes pontja volt. A tisztviselői kar egyhangulag lett megválasztva. Városunkból új tagok gyanánt Hérmán Mihály, dr. Farkas Antal és Tabajdy Lajos kerültek a választmányba, a női választmányba Farkas Antalné lett beválasztva. A gyűlést délben bankett, este a dulegyesület által rendezett hangverseny követte.

Elcsapott alispán. Ugron Jánost, Udvarhelymegye alispánját a bíraskodás törvényes menetének megkerülésével simpliciter elcsapta a belügyminiszter. Tiszta képet alkothat magának mindenki a liberális rendszer hatalmaskodásáról, ha hozzáveszi, hogy az elcsapott alispánnak nem volt más bűne, minthogy Ugronnak hívják, hogy az ellenzéki választópolgárokat a mult esztendei tartárjárás idején oltalmába vette, s nem tudott meggyőződésének és jellemének megtagadásával fejét hajtani a főispán elé.

A város költségvetésének letárgyalása megtörtént a gazdasági szakosztályban. Az eredmény nem örvendetes az adózó polgároknak, mert a községi pótdó jövőre 86%-ra rug, tehát 6%-al emelkedik. De annak dacára szívesen hozná meg áldozatát mindenki, ha látná, hogy a befektetések hasznos célra fordítottak, hogy többet ne említsünk, ha nem kellene ilyen költséges villanyfény mellett örök sötétségben lennünk.

Iskolát nem kap a major. Ha valamit agyon akarnak ütni, arra legalkalmasabb mód a bizottságok kimenesztése, mert itt rendszerint annyi az aggály és a skrupulus néhány forintnyi áldozattal szemben is, hogy az eszmének okvetlenül meg kell fuladni benne. Egy iskola felállítása pedig mindenestre tetemes áldozatot követel. Mire való ez a prédaság? Ha eddig lehetek buták a majorbeli lakók gyermekei, mért ne lehetnének ezután. Ugy találta a bizottság, hogy nagy átalakulások következhetnek be talán a jövő században, hiszen már nem is olyan messzire vagyunk tőle. Egy hypothesis elegendő, hogy ad graecas caenas félretegyük az egész ügyet. Különbözik az már jellemző városunkra, hogy népnevelési célok előmozdítására nagyon szűk marokkal mér. Szégyenfolt.

Új zálogházra van kilátásunk és pedig a németi részen, melyet a Gazdasági és iparbank volt pénztárosa *Boronkay József* szándékozik felállítani. Helyesen. Ha már ugyanis edes keveset törődnek a németi polgárok sorsával, legalább biztosítsanak annyi kényelmet a számukra, hogy ne kelljen messze hurcolni a czókmókjaikat, ha csakugyan valami becsapási szándék fogalmazódik meg bennök ebben a keserű világban.

Nebulók alig vannak fogékonyabbak a stiklire, mint a kereskedő tanoncok. Tuljár az a direktorának meg a gazdájának is az eszén, hacsak lehet. Ennek a lehetőségnek akarta utját vágni a ker. tanonc iskolai bizottság, midőn oly ellenőrzési könyvekről gondoskodott, melyekből a gazda esetről esetre figyelemmel kísérheti a mulasztásokat. A könyveket dr. Fodor Gyula és Lebóczki József szerkesztették. Az órarendet szintén közölni fogják az érdekeltekkel. Így aztán a direktor is, meg a gazda is nyugodtan lehet, hanem a nebuló az karó közé kerül, hacsak valami praktikus manővert nem sikerül neki kifundálni.

A magyar szövőipar fejlesztése céljából Mikolich Szeréna urhölgy Dobrács-Apátiban a szövással foglalkozókat nagy kitartással és áldozatkészséggel oda igyekszik művelni, hogy szövőszékükön a legszebb domború és lapos mintákat, a legeredetibb magyar motívumokat is ki tudják fejezni. Valóban bámulatos eredményt tudott rövid idő alatt fel-

mutatni. Az egyszerű paraszt asszony, a ki saját használatára durva és szintelen kötényeket, zsákhöz hasonló ruhaszöveteket készítget, az ő iskolájában annyira vitte, hogy szép falszőnyeget, mintázott asztalterítőket, párnákat sző válogatott virág és egyéb stilizált diszkekkel, versenyre kél a gyár. szövőiparral s új keresetforrást nyit magának. Erdemes volna, hogy a nép közt e nemzetgazdaságilag fontos intézmény minél szélesebb körben terjedjen s erősödjék. A derék urhölgy nagy buzgósággal azon működik, hogy iskolájának egyesületi szervezetet adva megszilárdítsa s legalább meggyenkben általánossá tegye. Sikerült is az egyesület védnökéül gróf Károlyi Istvánnét megnyernie. A minden szépet és jót támogató nemes főrangú hölgy készséggel állott az egyesület élére s megígérte, hogy befolyásával s közreműködésével elő fogja mozdítani annak célját s ajánlani fogja Dániel miniszternek. Szatmár városában nemsokára kiállítás lesz az apáti szövőipar eddigi készítményeiből, melynek elnökségét Jandrisics János apát-plebánus vállalta el. Ajánljuk közönségünknek a kiállítás megtekintését a város házában s hiszszük, hogy mint e sorok írója, meg lesz lepetve az egyszerű falusi nép művészi szövetesei által s teljes buzgalommal fogja támogatni a derék egyesület intencióit.

Emlékeztető. A szatmárnémetii 1897. évben besorozott ifjak e hó 25-én tartandó zártkörű bucsubálgára felhívjuk még egyszer az érdeklődők figyelmét. Az előkészületek után fényesebbnek ígérkezik, mint voltak az enemű bucsu-bálok valaha; annyival is inkább, mivel a „Vigadó” összes termeiben fog megtartatni és a zenét Bunkó Vince zenekara fogja szolgáltatni. Részünkről sikert kívánunk!

Versenykuglizás folyik a kath. kaszinóban, három dobás 10 kr. Öt szép nyereménytárgy van, egy etager 10 frt., egy cognac servis 7 frt., gyümölestartó 5 frt., egy esinos tintatartó 3 frt., és egy hőmérővel ellátott tűzoltócsákány 2 frt. értékben. Jegyet még lehet kapni.

A „Mensa Academica” elnöksége kérelemmel fordul a megyei és városi törvényhatóságokhoz, hogy valamely állandó évi segélylyel járuljanak a magasztos célu intézmény megerősítéséhez, egyuttal felhívja a főpapságot, főurakat, közéletünk jeleseit, a magyar társadalom összes tagjait, hogy módjukhoz képest, járuljanak szíves adományokkal az alapítke növeléséhez. A mensa academica, hol szegény, szorgalmas és jóviseletű tanulók ingyen vagy félfizetés mellett jó ellátásban részesülnek, s mások is megnyerhetik azt az előnyt, hogy olcsó árért fentartathatják magukat a fővárosban, míg egyrésztől lehetővé teszi, hogy ifjaink tudományos pályájukon előrehaladhassanak, másrészt a testületi szellem ápolása, s a kölcsönös érintkezés által szült jellemképző hatásánál fogva jótékony befolyással lesz a társadalmi művelődés niveaujára és a hazafias szellem ápolására. Készséggel ajánljuk azért a „Mensa” ügyét az áldozatkész, a jótékony lelkek szíves pártfogásába. Az adományok az egyetemi rektori hivatalhoz küldendők.

A katonáink haza érkeztek, a szerezred esőtörtök este, a honvédség péntek reggel jött meg. Természetesen nagy volt az öröm a legénység körében, midőn elérkezett a boldog pillanat, melyben annyi fáradság után pihenőre térhetnek övéikhez, kedves otthonukba.

A dulegyesület, mint hírlík, szép hangversenyt adott. Az eredményvel más alkalomkor mi is be fogunk számolni olvasóinknak, ha ugyan a rendező bizottság figyelme kegyesen mi ránk is kiterjed. Csak

azért említjük ezt, mert nem első, nem is második eset, hogy ez oldalról a sajtó negligálva van.

A kereskedő tanoncziskolában a tanoncok f. hó 16-ától kezdve a következőképen vannak elfoglalva: Az előkészítő osztálybeliek vasárnap d. u. 2—4, hétfőn 5—7, kedden d. u. 2—3, esütörtökön d. u. 2—4. Az I. osztálybeliek vasárnap d. u. 2—4, hétfőn d. u. 5—7, kedden d. u. 3—4, esütörtökön d. u. 2—4. A II. osztálybeliek vasárnap d. u. 2—4, hétfőn d. u. 6—7, kedden d. u. 2—4, esütörtökön d. u. 2—4. A III. osztálybeliek vasárnap d. e. 10—12, d. u. 2—4, hétfőn este 5—7, kedden d. u. 2—4. A róm. kath. vallástan szombaton d. u. 5—6, az ev. ref. és a gör. kath. szombaton d. u. 4—5, az izr. vallástan pénteken d. u. 2—3 lesz.

A saárerdei falopásokról adtunk hírt lapunk mult számában, azon értesítés mellett, hogy abban az ottani erdőörnek, *Bereczki Miklósnak* is része van, kit e miatt letartóztattak. Miután *Bereczki* szerkesztőségünkben megjelent, a híresztelés utóbbi részének téves voltáról azonnal alkalmunk volt meggyőződni. Ami pedig magát az ügyet illeti, tudomására hozzuk olvasóközönségünknek, hogy feljelentésre a polgármester megindította ugyan a vizsgálatot, miből azonban *Bereczki* részességére mindez ideig semmi nemű következtetés le nem vonható, sőt az egész vád alaptalan és roszakaratu rágalomnak bizonyulhat. A vizsgálat befejeztéig tehát *Bereczki* jelleméről hátrányos véleményt magának senki sem alkothat, sőt ha, amint kívánjuk, az ügyből tisztán kerül ki, ez a megejtett vizsgálat lesz az ő becsületességének legfényesebb bizonyítéka.

Mémlóvásár volt szombaton városunkban; egyetlenegy mént talált alkalmasnak a bizottság, melyet br. *Vécsey Józseftől* 800 frton vásárolt meg.

Az acetylgáz veszélyessége. Dr. *Öhler* László segédtanár az orvosi egyetem közegészségtani osztályán, a dr. *Genersich* Vilmos egyetemi tanárral együtt megejtett vizsgálataik alapján az acetylgáz mérgező hatásáról tartott felolvasást az orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlésén aug. 25-én Treceében s konstatálta, hogy az acetylgáz illó részei méreghatásuk és az egészségre ártalmasak, sőt veszélyesek lehetnek, véletlenség vagy tudatlanságból bekövetkező mulasztásoknál. Ezen tudományos állítást mintegy természetesen megerősítette azon acetylgáz-robbanás, mely néhány napra a felolvasás után, aug. 31-én Békés-Gyulán, a Korona-szállodában történt, újabban pedig Zimonyban a Royal-szállodában történt egy nagyobb acetylgáz-robbanás, mely alkalommal két egyén súlyosan megsebesült.

Hirdetmény. Az ebtartási szabályrendelet 2. §-a alapján felhívom az ebtulajdonosokat, hogy az 1898. évben adóköteles kutyáikról, a rendőrtizedes által egyidejűleg kiosztott bejelentést a kapitányi hivatalnál *Kiss József* és *Hajdu Károly* rendőrtisztnél (Szatmárhegyen *Szűcs Gyula* alkapitánynál) f. évi szeptember hó 30. napjáig, 1-től 100 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt megtenni szíveskedjenek. Szatmárt, 1897. szeptember 10-én. *Kiss Gedeon* főkapitány.

V i d é k.

Nagy-Károly, szept. 20.

Öngyilkosság. *Serly József* lakatos péntek reggel agyonlötöte magát. Fialtal feleségét kiüldözték mellőle rokonai. Az asszony visszament N.-Váradra, férje meg annyira elbusulta magát utána, hogy ivásra adta magát. A sziv fájdalmát anyagi elzüllés

követte s ez birta reá a kétségbeesett tetre. Okulhatnának rajta a város pletyka — hiénái, kik már sok tisztességes életet tettek tönkre gaz befuvásaikkal s a rokonok, házastársak feluszításával.

Czáfolat. Illetékes kőzből vesszük mult hirünk czáfolatát, hogy eszük ágában sines örömvacsorát tartani. Maguk is azon örülnének, ha vége lenne már egyszer a főispán-krízisnek. Itt az ősz és még five o'clock esték sem lehetnek, mivel nincs ki adja.

A Hajduváros lefizette a 3000 frtot a városi pénztárba s így a kövezés megfog kezdődni. Ugy halljuk, most a Károlyi-utca mozgolódik hasonló czélből, bizván a nemes gróf áldozatkészségében. Félaszfaltjuk van már, lehetne kövezetük is!

Uj szállótulajdonos. A Kölesey-uczában levő Kupfer szállót e hó 27-től Stern Ignác veszi át és teljesen átalakítja. Hála Istennek, a város szegényebb lesz egy ősdí, rozoga házzal, melynek kártyaszobáiban már d. u. 4-kor kellett gyertyát gyújtani és a kor izlésének megfelelő szállót kap, mire nagy szüksége van az utazó közönségnek.

Szüreti mulatságot tart a kath. Jegényegyesület f. hó 26-án az uri kaszinó kertjének helyiségeiben. A gyülekezés 4 órakor kezdődik az egyetben, a felvonulás 6 órakor lesz. E mulatság közkedveltségnek örvend, most is mindent elkövet a rendezőség a siker biztosítására. Érdekes lesz a magyar ruhás esőszők és esősznők magántáncza, a nemzetközi világposta és a szüreti koszoru kisorsolása, a jó hangulat fentartásáról a Jankók, a tót puttonosok gondoskodnak. Belépti díj 60 kr.

Mária-Pócsra 780 tagból álló csapat zárándokolt el városunkból Guba Pál vezetése mellett. E hó 13-án szakadó esőben érkeztek haza, az itthon maradtak közül számosan mentek eljók a város végére, s úgy kísérték a templomba, sokan kivilágitották ablakaikat. Merk Annuska szép esokrot nyújtott át Guba Pálnak üdvözlő szavak kíséretében. A templomban buzdító sz. beszéd és ima mondatott a magyar haza jólétéért.

Dobó-Ruszka. Folyó év tavaszán a dobó-ruszkai róm. kath. templom Püskök Ó méltósága kegyes bőkezűségéből toronyfedelzetjavítást és új keresztet nyert. Az így esinosan renovált tetőhöz már sehogysem illett a templomnak időviszontagságtól nagyon is megviselt külső falazata. Ezért a hívek gyűjtést rendeztek, hogy az így begyűlt és Püskök Ó méltósága részéről 95 frt.-nak legkegyesebb utalványozása által 560 frtra kiegészített összegben az egész templom külső falazata kijavíttassék. A javítás körüli munkálatok e hó 10-én befejezést nyertek, s most a templom páratlan szép külseje a két évvel előbb stilszerűen javított belsővel méltó büszkeségét képezi a községnek. — Ugyanekkor a már évtizedek óta ledőlt és megrongált állapotban levő nepomuki szt. János szobrát a templom északi oldalának két pillére közé, hol egykor Dobó István egri hős szobra állott, felállították.

Visk. Nagy ünnepünk volt szept. 12-én. Ekkor áldotta meg Hámon József kanonok új templomunkat, mely püskök ur ó méltósága, a kinstár mint kegyur és a hitközség áldozatkészségéből felépült. Nagy közönség volt jelen. A város, a hitfelekezetek, a helybeli és bustyaházi hivatalok testületileg képviseltették magukat. Hámon kanonok lelkes beszédet mondott, kinek mise után szívességét az egyházi tanács élén Kádás Pál gyógyszerész köszönte meg. Délben Ilsvay plébánosnál ünnepi ebéd volt, mely sok lelkes felköszöntő mellett folyt le. Püskök ur ó méltóságához és Lukács László pénzügyminiszterhez a jelen voltak üdvözlő táviratot küldöttek.

Hazánk.

Péchy Tamás meghalt Egyike volt azon politikusoknak, kiket hosszú pályájuk idején mindenki becsült és szeretett. 1829-ben született Alsó-Késmárkon, Abauj megyében, mint 20 éves ifju a szabadságharcban részt vett s a kapitányi rangig vitte föl. 1867-ben Abauj vármegye első alispánja lett, 68-ban orsz. képviselő lett s a balközéphez tartozott, melylyel Tisza K. frontváltoztatásakor ő is átment a kormányra, melyben mint közlekedési és közmunka miniszter működött. 1880-ban a képviselőház elnöke lett, mely állásában sehogy sem tetszett pártjának nagyon igazságszerető lelke és eljárásai miatt. Az egyházpolitikai viták idején kilépett a kormánypártból a Szapáry-féle frakcióval s azóta pártokivüli volt. Halála Alsó-Késmárkon következett be f. hó 17-én.

Püspöki tanácskozás lesz f. hó 28-án a herezegprimás budavári palotájában. A meghívókat a herezegprimás már megküldötte a főpapoknak. A tanácskozás legfontosabb tárgya a kath. autonomia kérdése lesz.

7393/1897 tksz.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szatmárnémeti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Miklóssy Márton** végrehajthatónak **Zabolai Ist-**

ván és Ida végrehajtást szenvedők elleni 40 frt tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a Csökör Pál utóajánlattevő kérelme folytán a szatmárnémeti kir. törvényszék (az erdődi kir. járásbíró) területén levő Dobra község határában fekvő a dobrai 709. sz. tjkv. 714, 715, 719, 720 és 408. sz. tjkvben foglalt ingatlanságok, illetve azokból a Zabolai István és Ida illetőségére az árverést 54 frt, 46 frt, 102 frt, 104 frt, 20 frt és 40 frtben ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok **az 1897. évi október hó 26-ik napján délelőtti 9 órakor** Dobra község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsülésének 10%-át, készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szatmártt, 1897. július 28-ik napján.

A szatmárnémeti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Krasznay Sándor,

kir. tszéki albiró.

I. MAGYAR KIRÁLYI SZABADALMAZOTT OSZTÁLY SORSJÁTÉK

A m. kir. osztálysorsjáték
50.000 nyere-ményének
Jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint

1.000.000 korona
Egy millió

A nyeremények különleges beosztása a következő:

Nyeremények	Korona
1 "	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40

50000 nyeremény és jutalom 13.160.000 kor. összegben, mely 6 osztályban sorsolattik ki.

Az 1897. évi február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 eredeti sorsjegyből és **50.000** pénznyereményből.

A nyerési esélyek oly előnyösek, hogy az odigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerzésének viszonyához képest.

Az összes 50,000 nyeremény a mellette álló nyeremény jegyzékből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizettetik.

A sorsjegyek ára az első huzáshoz:

frt	egy egész	eredeti sorsjegy
3	egy fél	" "
1.50	egy negyed	" "
0.75	egy nyolcad	" "

A huzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A huzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárusítjuk vagy utánvételt vagy az összeg postautalványnyali beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőink minden egyes huzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzőket.

Rendelvényeket folyó évi **szeptember hó 30-ig** fogadunk el.

Török A. és Társa

a m. kir. szabad. osztálysorsjáték főelárusítói,

BUDAPEST, Váci-körut 4-ik szám.

Ditmár R. petroleum és olajlámpák.

Ajánlom a jelen időnyre dusan felszerelt

petroleum**lámparaktáramat,**

kiházásitási készletemet, melyekből mindég nagy raktárt tartok és igen

olcsó áron árnsítom.

Ajánlom a legjobb minőségű fran-

czia, cseh- és magyar

ivókészleteimet,

berndorfi, alpaca, és cinaczel evőeszközöket, üveg, porcellán és majolika ozsonnás készleteimet, francia porcellán figurák, terakota és majolika dísz tárgyak olcsó és csinos kivitelben.

VAS-MOSDÓK,

pléh és fatálcák,

báztartási és konyha-berendezési cikkek

nagy választékban. Helybeli és vidéki épület üvegezésekre költségvetéssel készséggel szolgálók, levélbeli leg tett megrendeléseket gyorsan és pontosan elintézek.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Teljes tisztelettel

Győry Károly.

Edison izzó-lámpák villanyvilágításhoz.

IDÉNY-FELHIVÁS. Szatmár város és vidéke nagyérdemű közönségének tisztelettel hozom szives tudomására, hogy az **őszi és téli időnyre** szükséges

legdivatosabb

női és férfi ruhaszövetek

és férfi öltönyök nagy választékban érkeztek

HAZAI IPARCSARNOKOMBA,

hol állandó nagy raktár van, valódi szépeességi lenvásznak, damaszt, asztal és ágyneműekből, sifonokból, valamint saját készítményű kész fehérműek egy férfiak, mint nők részére; teljes

menyasszonyi kelengyék,

kész ágyszatok, függönyök, ágy- és asztalterítők, szőnyegek. Midőn a mélyen tisztelt n. é. közönség szives látogatását kérem, vagyok

kész szolgálattal

Páskuj Imre.**UJ RUHAÜZLET!****KLEIN TESTVÉREK****NŐI- ÉS FÉRFI-RUHARAKTÁRA.**Van szerencsénk egy a helybeli, mint a vidéki tisztelt vevő közönség becses tudomására hozni, hogy **Kazinczy-utczában** levő **üzletünket a Deák-térre, a nagytözsde szomszédságába helyeztük át.**Egyszersmind ajánljuk **ujjonnan** felszerelt **raktárunkat**, u. m.:legujabb **őszi és téli****női jaquetok, szövet- és szörme gallérok, körköpenyek, bundák,****ugyszintén férfi, fiu- és gyermek-****öltönyök, őszi és téli felöltők, mikadó kabátok, loden köpenyek, férfi és fiu mentsikoffok, utazó és városi bundák****a legolesőbb gyári áron.**

Midőn a n. é. közönség b. látogatását kérjük, szolid és pontos kiszolgálásról előlegesen is biztosítva maradtunk

kiváló tisztelettel

KLEIN TESTVÉREK

kereskedelmi és iparbank palotájában.

SZOLID és PONTOS KISZOLGÁLÁS!

Férfi, fiu- és gyermek ruhák!

Dús választék női felöltőkben!

ORGONA-ÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

Rieger testvérek

Budapest, Garay-utca 48.

Rieger testvérek Jägerndorfi (Osztr. Szil.) és kir. udvari orgona-gyárának fiókja. Legolesőbb árakon kiváló orgonákat szállítanak.

A cég 23 évi fennállása óta

540 új orgonát

épített, melyek közül 186 esik Magyarországra, a többi Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz, Olasz és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek

ingyen és bérmentve.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók
gyára.

Oberbauer Alajos utóda,

József főherceg és kir. fensége
és Klotild főhercegné asszony ő és kir. fensége udvari szállítója.

Gyár és raktár:

BUDAPEST,

Váci-utca 14. szám.

Alapított 1863-ban.

Ötször kitüntetve.

Ajánlja:

miseruha és egyházi szerelvényekből dusan felszerelt nagy raktárát, mely bővelkedik góth-, román és renaissance-stylü ruhákban, valamint pontifikáló szerekben,

Egyházi és egyleti zászlókban,
ércz- és faárúkban stb

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentesen küldetnek.

Oltáregyleti szállító

Ruházati műterem
a főt. papság részére

a

„vörös kereszt“-hez

Kitüntetve: Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel
Boulogne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Waltergasse I. Bécs, IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl az 1897-iki őszi és téli idényre:

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

ugymint:

havelokok, felöltők, papi kabátok, egész öltözetek stb., szertartási ruhák, santonok, ezimádák, reverendák, talárok stb. szigoruan egyházi előírás szerint.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból, tartós és diszes kivitelben. Szövetek méterszáma is eladatnak.

Egyházi szerek

végleges megrendelés után olcsón szállítanak.

Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

„PÁZMÁNY-SAJTÓ”

— SZATMÁR, —

DEÁK-TÉR 29-IK SZÁM.

Vállalkozik mindennemű

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK

u. m.: tudományos és szépirodalmi könyvek, folyóiratok, árjegyzékek, falragaszok, körlevelek, számlák, béli- és lakodalmi meghívók, eljegyzési kártyák, levélpapírok, borítékok, valamint névjegyek gyors, csinos és hibátlan elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Tisztelettel

az igazgatóság.

 Láng Bertalan divatárubája.

A közelgő őszi idény alkalmából van szerencsém a n. é közönség b. figyelmét felhívni a fővárosi elsőrangú divatüzletek mintájára berendezett

 uri- és női

DIVATÁRU- HÁZAMIRA,

mely kizárólag jóminőségű áruk, a **szolid, határozott árak**, valamint a pontos és előzékeny kiszolgálás által a városi és vidéki közönség hálásan tapasztalt megismerő bizalmánál fogva, rövid fennállása óta is meggyőződést nyújtott a felől, hogy egy ilyen üzlet Szatmár és vidékén **régi hiányt pótol**, mert a közönség, mely magasabb igényeit ezelőtt Budapestről volt kénytelen kielégíteni, az ugyanazon minőségű divatezikeket most

kényelmesen és olcsóbban szerezheti be.

Ez alkalommal bátorkodom ajánlani legjobb minőségű

férfi, női- és gyermek

fehérneműimet

a legfinomabb gallér- és kézelőket, fiú- és leányka ruhákat, felöltőket, harisnyákat, esőernyőket, szabadalmazott fűzőket, (Miederek), továbbá selymek, csipkék, szalagok, ruhadiszek, himzőselymek, kezdett munkák, pamutok,

mindennemű rövidárukat dus választékban.

Kizárólagos raktára a hirneves

„**HABIG**“ és több valódi angol gyártmányu kalapoknak. (Benger) dr **Jäger**-féle **alsóruhák**ból gyári raktár. Rendkívül nagy választék az elismert kitűnő minőségű „**Hamerli**“-féle **pécsi bőrkeztyűkből** és valódi **Pichler Antal**-féle kalapokból.

A nagyérdemű közönség további szives pártfogását kéri

Láng Bertalan

Deák-tér 9. szám.

 Hazai gyártmányu utazó bőröndök.

Csakis a „Habig“ védjeggyel ellátott kalapok valódiak.

Dr. Jäger-féle alsó ruhák gyári raktára.